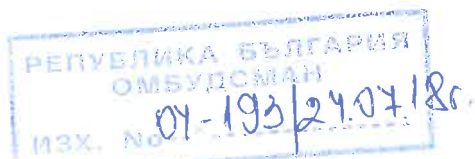

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш № КВПЧ-853-14-33/25.06.2018 г.

ДО

Г-Н КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯТА ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И

ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕЛЧЕВ,

По повод на отправената молба относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди №854-01-47, внесен на 08.06.2018 г., представям на вниманието Ви следното становище:

Още през 2017 г. институцията на омбудсмана беше сезирана от множество граждани по повод приетото Тълкувателно решение № 2 от 27.06.2016 г. по тълкувателно дело №2 от 2015г. на Общото събрание на съдиите от I и II колегия на Върховен административен съд, с което се даде отговор на въпроса подлежат ли на обезщетяване по реда на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/ вредите, причинени на граждани и на юридически лица при или по повод изпълнението /действието/ на подзаконов нормативен акт в периода, преди той да бъде отменен като незаконосъобразен или обявен за нищожен.

В решението се постанови, че тези вреди не подлежат на обезщетяване по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, което предизвика масово недоволство, а и беше подписано с особено мнение от над 30 съдии, някои от които ръководители на отделения във Върховен административен съд.

В тази връзка, в защита на правата на гражданите, отправих препоръка до председателя на Народното събрание и министър-председателя за инициране на законодателна промяна с предложение чл.1, ал.1 от ЗОДОВ да се допълни като накрая се добавят думите: „както и за вредите, причинени през действието на отменени или обявени за нищожни подзаконов нормативни актове”, каквото всъщност е и едно от предлаганите в законопроект № 854-01-47/08.06.2018 г. изменения.

Предвид горното, становището ми е в подкрепа на законопроекта, доколкото след обнародване на горепосоченото тълкувателно решение, гражданите и юридическите лица останаха без възможност да търсят защита пред компетентния съд относно обезщетения по реда на ЗОДОВ при отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконов нормативни актове. По този начин се препятства достъпа им до съд и правото им за обезщетяване се предоставя в дискрецията на самия орган, издал акта.

Последиците за гражданите от тълкуването на съда са изключително сериозни, тъй като подзаконовите нормативни актове, за времето, през което се прилагат, имат неограничено действие по отношение на адресатите си и често засягат имуществото им например чрез въведените такси и цени на административни и други регулирани услуги. Предвид тълкувателното решение, отмяната на такива подзаконови нормативни актове или обявяването им за нищожни, не предоставя възможност на гражданите да потърсят справедливо обезщетение за понесените щети по реда на ЗОДОВ, а се допуска съгласно разпоредбата на чл. 195, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс правните последици, възникнали от такъв подзаконов нормативен акт, да се уреждат служебно от компетентния орган.

Дори се опасявам, че невъзможността за претендиране по съдебен ред на обезщетение от страна на гражданите, насърчава органите, натоварени с издаването на подзаконови актове, да издават порочни актове и да повтарят издаването им до следващата отмяна, имайки предвид, че няма орган, който да присъди обезщетение на гражданите за нанесените вреди.

Във връзка с гореизложеното, наред със становището ми в подкрепа на законопроекта, препоръката ми е същият да бъде разгледан в кратки срокове, с оглед на защитата на правата на голям кръг от граждани и възстановяване на справедливостта.

С уважение,

МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

